



Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. IV. Accidentia panis & vini possunt in Sacramento exercere easdem operationes tam reales, quàm intentionales, quas poterant exercere, dum erant in subjecto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

CONCLUSIO IV.

Accidentia panis & vini possunt in Sacramento exercere eadem operationes tam reales, quam intentionales, quas poterant exercere, dum erant in subiecto.

Am docet Scotus 4. dist. 12. quest. 3. nu. 17. sub his verbis: Tertia conclusio sit de illis duabus actionibus in sensum & intellectum quoad intentionalem, & in contrarium, quoad realem, & sit haec: Accidens separatum, saltem eo modo, quo qualitas terrene speciei est hic separata, scilicet sine substantia, potest esse principium utriusque actionis, eo modo quo prius, & hoc quantum est ex se.

37. Accidentia separata exercent eadem operationes tam reales quam intentionales Scotus.

Actionem intentionalem vocat, quae ordinatur ad actum intendendi, sive ad cognitionem: ut actio, qua qualitates sensibiles producunt sui speciem in medio & organo; item qua obiectum producit speciem intelligibilem in intellectu. Actio realis est, qua produciunt res, quae ut sic non ordinatur ad cognitionem; v. g. qua calor producit calorem.

Quid sit actio intentionalis & realis

Probatum autem Conclusio ex Doctore supra hoc argumento: Cuiuscumque actionis aliqua forma est totale principium activum, illa si esset per se sub modo convenienti ad agendum, posset esse principium eiusdem actionis: sed qualitas est principium & totale, & formale utriusque actionis predictae: quando autem est separata a substantia, est tamen in quantitate, sive habens extensionem, sicut ante separationem a substantia, ideo manet sub modo convenienti ad agendum, qui est modus extensivus; ergo &c. Maior patet, quia totali principio posito, & sub ratione, sub qua natum est esse principium, potest principiari illud, cuius ponitur principium.

38. Probatum Conclusio ex Scotus.

Qualitas est principium totale & formale utriusque actionis.

Minorem probat duplici via; Primò: Quia nihil aufertur isti forme per hoc, quod per se est sine subiecto; illud enim non facit cum ipsa, nisi unum per accidens; sed per se principium agendi in uno ordine est per se unum: ergo ablatio illius subiecti nihil aufert de per se principio agendi.

& nihil aufertur illi qualitati per hoc, quod sit sine subiecto.

Secunda probatio est haec: Illa forma est principium actionis, quae est tale principium assimilandi sibi passum, non tantum realiter, ut in actione reali, quae est in contrarium, sed in actione intentionali, quae est in sensum. De prima patet, quia terminus formalis simpliciter est similis forma

D d a s c i.

Vertical text in the left margin, including words like 'Credo', 'quod', 'dixit', 'et', 'non', 'est', 'qui', 'resistat', 'manu', 'eius', 'et', 'dicat', 'ei', 'Quare', 'fecisti?', 'Daniel', '4. v. 32.', 'Sanè', 'nisi', 'ignis', 'viribus', 'naturæ', 'aquam', 'calefaceret', '&', 'sic', 'de', 'aliis', 'ubi', 'naturalis', 'generatio', '&', 'corruptio', 'Ut', 'autem', 'producat', 'accidens', 'extra', 'subiectum', 'quæ', 'necessitas', 'Nulla', 'planè', 'nisi', 'in', 'presenti', 'mysterio', 'de', 'quo', 'latius', 'Conclusione', 'sequenti.', 'Quæ', 'cùm', 'ita', 'sint', 'necumquam', 'agnoscimus', 'causalitatem', 'proprie', 'dictam', 'materiæ', 'respectu', 'formæ', '&', 'è', 'converso', 'formæ', 'respectu', 'materiæ', 'sed', 'assererent', 'dicimus', 'eàdem', 'realiter', 'actione', 'Deum', 'posse', 'conservare', 'formam', 'sine', 'materia', 'quæ', 'antè', 'illam', 'conservabat', 'in', 'materia', '&', 'similiter', 'eàdem', 'realiter', 'actione', 'conservare', 'materia', 'sine', 'omni', 'forma', 'quæ', 'antè', 'illam', 'conservabat', 'unitam', 'formam.', 'Ratio', 'in', 'promptu', 'est', 'quia', 'non', 'sunt', 'multiplicandæ', 'actiones', 'sine', 'necessitate', 'quæ', 'autem', 'hic', 'necessitas', 'Siquidem', 'per', 'separationem', 'illam', 'sive', 'separatam', 'existentiam', 'non', 'accidit', 'materiæ', 'aut', 'formæ', 'novus', 'aliquis', 'modus', 'positivus', 'neque', 'suppleri', 'debet', 'aliqua', 'causalitas', 'sed', 'abundè', 'sufficit', 'continuari', 'actionem', 'agentis', 'alicujus', 'quod', 'non', 'dependet', 'in', 'operando', 'à', 'physicis', 'rerum', 'conditionibus', 'quale', 'agens', 'indubiè', 'est', 'Deus.', 'Dixi', 'eàdem', 'realiter', 'actione', 'quia', 'fortè', 'est', 'formaliter', 'diversa', 'prius', 'namque', 'dicebat', 'ordinem', 'ad', 'unionem', 'ut', 'conditionem', 'physicam', '&', 'naturalem', 'nunc', 'autem', 'non', 'dicit', 'talem', 'ordinem.', 'Itaque', 'quod', 'consecratur', 'miraculum', 'conservatio', 'accidentium', 'in', 'Eucharistia', 'extra', 'subiectum', 'non', 'est', 'ex', 'parte', 'actionis', 'quasi', 'illa', 'sit', 'supernaturalis', 'ex', 'se', 'sed', 'ex', 'parte', 'modi', 'connaturalis', 'existendi', 'ipsius', 'accidentis', 'est', 'enim', 'præter', 'naturam', 'accidentis', 'esse', '&', 'non', 'in', 'esse', 'non', 'quia', 'subiectum', 'exerceat', 'aliquam', 'veram', 'in', 'ipsum', 'causalitatem', 'sed', 'quia', 'est', 'conditio', 'physica', '&', 'naturalis', 'sine', 'qua', 'de', 'lege', 'ordinaria', 'non', 'potest', 'habere', 'esse', 'ab', 'agente', 'naturali', 'Enimverò', 'causalitatem', 'materiæ', 'proprie', 'dictam', 'quomodo', 'Deus', 'posset', 'supplere', 'Respondent', 'Adversarii', 'non', 'subiectivè', 'sed', 'effectivè', 'ut', 'Conclusione', 'præcedenti', 'applicavimus', 'enim', 'conditiones', 'subiecti', 'reddunt', 'actionem', 'agentis', 'faciliorem', 'ut', 'diaphanitas', 'reddat', 'faciliorem', 'productionem', 'luminis', 'quàm', 'opacitas', 'pulvis', 'tormentarius', 'faciliorem', 'productionem', 'ignis', '&', 'sic', 'de', 'aliis.', 'Contra', 'ideo', 'in', 'opaco', 'difficilius', 'produciunt', 'lumen', '&', 'in', 'ligno', 'introducitur', 'forma', 'ignis', 'quia', 'agens', 'naturale', 'invenit', 'positivum', 'impedimentum', 'in', 'illis', 'subiectis', 'hic', 'autem', 'cùm', 'ut', 'supponitur', 'nullum', 'sit', 'subiectum', 'cur', 'accidens', 'difficilius', 'conservabitur', 'Atque', 'adeò', 'cur', 'indigebit', 'potentiori', 'concurfu', 'conservativo', 'Sed', 'ad', 'alia', 'properemus', 'ad', 'actiones', 'videlicet', '&', 'passiones', 'hujusmodi', 'accidentium', 'de', 'quibus', 'sic', 'statuo.

accidentali: ergo illa potest esse principium agendi quo. De secunda autem probatur; quia similitudo in sensu deficit quantum ad aliquid à similitudine reali in passu: ergo quantum est ex parte huius forme, ut agentis, potest ita bene esse totale principium huius actionis, sicut illius: si autem in illa sensatione sit aliqua perfectio ulterior, hoc non est in quantum est à qualitate sensibili; sed in quantum est à potentia sensitiva. Hactenus Scotus.

Probat
Conclusio
ab experientia.

Consonat quotidiana experientia. Nam accidentia in Sacramento videntur, tanguntur &c. eodem planè modo, quo antea; humectant, calefaciunt &c. nulla autem est ratio omnes illos effectus adscribendi soli causæ primæ, cum causa secunda sufficiens adsit.

39.
Cur acci-
dentia
nunc in-
tentionali-
ter, nunc
realiter
agant?

Si verò à me queritur, cur accidentia nunc agant intencionaliter, nunc realiter? Resp. cum Doctore Subtili supra nu. 19. Quia passivum receptivum forma secundum esse reale, non est receptivum eiusdem secundum esse intentionale.

Scotus.

2. de Anima: Oportet enim receptivum forma isto modo, non est receptivum forma alio modo, maxime in receptivis materialibus: ergo organum & subiectum contrarii, non sunt receptiva forma, secundum idem esse: quia unum recipit intencionaliter, aliud realiter, visus v.g. species visibiles intencionaliter, lignum autem calorem realiter: & per consequens, cum agens agat in passum secundum potentiam receptivam eius, secundum illud 2. de Anima: Actus activorum sunt in patiente bene disposito, sequitur, quod agens non agat in hoc passum, & illud, actione eiusdem rationis.

Objectio
solvitur.

Neque hinc inferas, accidentia illa agere ex electione: nam agens ex electione (verba sunt Scoti supra) potest diversimodè agere, non tantum diversitate quadam disparationis, sed contradictionis; sicut potest non tantum hoc agere, & illud; sed hoc agere, & illud non agere: agens autem naturale, quod est illimitatum simpliciter, vel aequaliter secundum perfectionem activam, potest ad disparata agere, sed non ad contradictoria: quia quodlibet illorum agit in materia disposita, & hoc necessario. Non ergo sequitur; non agit secundum electionem: ergo non diversas formas in diversis passis; sed sequitur: ergo non indifferenter agit, vel non agit ex se formam illam, quam potest agere in tali passu. Exemplum de sole, qui licet habeat in-

Exemplum
de sole.

determinationem quandam ad disparata causanda in diversis passis: non est tamen indeterminatus contradictorie ad agendum, imò necessario agit in quodlibet passivum, quidquid potest in illud agere. Itaque diversitas istarum actionum non oritur ex electione; sed ex diversitate subiectorum sive receptivorum.

40.
Objectio.

Contrà; ubi est idem principium activum, est eadem actio, & hoc probatur per Commentatorem 3. cæli & mundi com. 72. Si una natura, & actio erit una; sed idem est hic principium formale agendi, & proximum tam in

sensum, quam in contrarium: ergo eadem actio. Ita sibi objicit Scotus n. 18.

Respondet autem num. 19. Quod eundem principium activi possunt esse multe actiones formaliter distincte, dum tamen illud non sit limitatum in sua virtute activa ad unam actionem, sicut est unica forma. Et sic omnes actiones Commentatoris, & cuiuscunque alterius debent exponi de forma unica in virtute, sicut est unica in esse nature.

Sed hoc est, inquis, quod queritur. Resp. frustra queritur, quod sole meridiano est illustrius. Quid evidentius, quam ejusdem solis diversas esse actiones? Quid manifestius, quam primas qualitates esse objectum tactus? Num ideo calor non calefacit? Imò nisi calefaceret, non esset objectum tactus.

Dices; si accidentia separata possint in omnem gradum actionis, in quem poterant conjuncta: ergo possunt in corruptionem formæ substantialis illius passu, in quod agunt; ac per consequens possunt esse principium efficiens generandi novam substantiam. Enimverò conjuncta sic alterabant qualitates contrarias, ut forma necessario expelleretur, & nova introduceretur.

Resp. accidentia neque conjuncta, neque separata à subiecto, corrumpere aut generare substantiam, ut more suo doctè & subtiliter ostendit Scotus questione citata à n. 7. usque ad num. 17. & à num. 20. usque ad 32. sed quia questio est philosophica, eam sub brevitate transcurro, & dico: ideo accidens non posse attingere generationem substantie, quia causa virtute debet continere effectum; jam autem accidens, quantumcumque elevatum, numquam virtute continet substantiam.

Siquidem elevari non potest, nisi vel per denominationem extrinsecam, quam confiat nullatenus augere virtutem intrinsecam accidentis, vel per aliquod aliud accidens intrinsecum; sicut autem prius accidens non continet virtute substantiam, ita nec posterius; consimiliter nec illa duo simul; manent quippe semper in gradu accidentis, qui gradus est inferior gradu substantie: porro gradus inferior numquam continet virtute gradum superiorem, sed è converso.

Et hoc est quod dicit Doctor supra n. 13. Omne agens totale, vel est univocum, & ita equè perfectum productò: vel equivocum, & ita perfectius; accidens est omnino imperfectius substantia: ergo &c.

Si dixeris: phantasma ut causa partialis concurrat cum intellectu agente ad productionem speciei intelligibilis, quæ est perfectior; ergo consimiliter accidens, saltem ut causa partialis cum substantia, cujus est accidens, poterit attingere generationem novæ substantie.

Respon-

Respondeo primò: quamvis species intelli- gibilis sit perfectior phantasmate; tamen est cum ipso in eodem genere, scilicet in genere accidentis. Deinde intellectus agens insuffi- cians est, ut se solo producat speciem; forma autem substantialis est sufficientissima, ut gene- ret novam substantiam: vel enim est causa uni- voca, & sic est æquè perfecta ac effectus; vel æquivoca, adeoque perfectior. Prostranca ergo causalitas partialis vel instrumentalis acciden- tis.

Audi Doctorem Subtilem supra nu. 10. Nihil (inquit) est instrumentum alicuius cause, nisi superioris cause in genere cause efficientis: ergo si accidens coniunctum per eos est instrumentum sub- stantie, substantia erit superioris agens: sed superioris agens prius naturaliter agi & si est naturale agens, agit quidquid, vel quantum potest: ergo substantia in illo priori, in eodem tamen instanti temporis, in quo agit, ut superioris agens, & accidens agit, ut instru- mentum eius, substantia produceret terminum, quem poterit producere; sed poterit producere totam sub- stantiam: quia perfectio substantie producta non ex- cedit perfectionem substantie agentis: ergo in secundo instanti nature accidens agens non producit substan- tiam, vel eadem in s produceret.

Accedat, nihil reperiri in substantia, quod possit accidens tamquam causa partialis, vel in- strumentalis causare; quia omne quod est, est substantia, ideoque supra genus accidentis; ac minime contentum in eius virtute: virtute, inquam, sive habitâ in esse quieto, quæ est pro- pria causa totali vel partiali, & quæ solâ acci- dens operatur; sive acceptâ in actuali motione, quæ est propria instrumenti, & planè gratis ab aliquibus tribuitur accidenti, quippe cum illa virtus accepta non sit nisi accidentalis, nequit accidens sufficienter elevare ad productionem cuiuscumque vel minime substantie: ubi atti- tem non est actus primus, id est, virtus causan- di, nec potest esse actus secundus, id est, actualis causatio.

Ceterùm, si accidentia conjuncta, etiam in virtute substantie, nequeunt generare novam substantiam, alterent subjectum quantum pos- sunt; quid dicemus de accidentibus separatis? Instrumentum aliquando dicitur (utor verbis Scoti supra n. 7.) causa prævia dispositiva ad ter- minum, licet habeat actionem illam dispositivam in propria virtute, & isto modo, bene est possibile acci- dens esse instrumentum substantie: quia potest cau- sare actionem dispositivam ad terminum substantie agentis: sed nec isto modo potest accidens esse instru- mentum substantie in proposito (id est, accidens separatum) quia substantia quæ non est, nullam terminum inducit, nec inducere potest in sine altera- tionis suiæ per illa accidentia.

Porro quæ causa generationis substantialis, eadem & corruptionis: generatio namque na- tura præcedit corruptionem; adeoque quod non habet virtutem generandi, caret quoque

virtute corrumpendi substantiam. Hinc Scotus supra n. 21. Dico ergo, quod nulla substantia cor- rumpi potest nisi a substantia: sicut nec oppositum substantia corrumpende potest induci, nisi a sub- stantia, ut superius est probatum: a quali autem contrario non corrumpitur substantia, nisi dispositi- ve: quia ad illam alterationem sequeretur generatio, nisi aliquid impediat.

Et verò quod generatio non possit separari à corruptione, comparando ad agens naturale, sic intelligit ibidem n. 20. quin quidquid cau- satum corrumpit simpliciter, in fine corruptionis ali- quid relinquit, quia non annihilat. Nec potest crea- tura corrumpere in accidens per se existens, quia non potest causare accidens sic existens: ergo si corrup- pat, corrumpet in substantiam: & per consequens si non habet virtutem corrumpendi in substantiam (id est, generandi substantiam) omnino non cor- rumperet. Subsumamus: Sed accidens sive sepa- ratum, sive conjunctum, non habet virtutem corrumpendi in substantiam, quia nec produ- cere, ut probatum est supra; ergo omnino non corrumpet.

Contra primò; quia hinc sequitur, quod accidentia ignis, si essent maxima, utpote tanta- quantitas sicut sphaera ignis, & tamen sepa- rata à substantia, non possent corrumpere gur- tam aquæ ibi existentem.

Respondet Doctor supra n. 22. Conceden- do totum: Quia (inquit) non possent aliquam aliam substantiam generare, nec corruptio istius po- test esse nisi in substantiam: quia non est in nihil; nec in materiam nudam, nec in accidentia, maxime virtute agentis naturalis, quia non potest natura aliquid annihilare, nec in materiam primam resol- vere, nec accidentia facere sine subiecto. Limitat:

Ne tamen nimis absurdum dicatur hoc, & con- tra sensum; dico, quod si accidentia aliqua activa essent sine subiecto, substantia quanta & qualis ap- proxinata eis corrumpetur: sed non ab eis, immo ab agente universalis causato, scilicet celo, ad quod est forma naturalium, præcipue cum forma hic indu- cenda, sit imperfecta, quæ totaliter est in virtute activa cali, & per consequens nullo particulari agen- te impediens, imò magis disponente, potest forma illa à celo induci, sicut induci quasdam formas im- perfectas in materia corruptibilium. Prosequit- tur:

Et si esset aliqua forma, ad quam inducendam celum non sufficeret, opereretur sugere ad primam causam simpliciter; quia hæc induceret illam formam, ad quam agens naturale disponit. Et præveniens objectionem quorundam addit:

Nec hoc est sugere ad miraculum: quia regula- riter omnem impotentiam totius nature create Deus supplet, ut patet in animatione corporis organici, ubi non ponitur miraculum: ita hic tota natura create non sufficeret ad generationem istam, nec ad corruptionem: & ideo natura disponente ad eam ultimata dispositione, Deus regulariter supplet im- potentiam nature.

dem est & corruptio- nis.

Scoti.

Generatio non separa- tur à cor- ruptione, comparan- do ad agens naturale.

Scoti.

adeoque ac- cidentia multo minus corrup- pent substan- tiam;

45. quamvis essent ma- xima in quantitate.

Scoti.

Si verò ad illorum, præsentiam corrup- tur substantia.

si à celo;

vel à primâ causa.

generaliter supple- omnem impoten- tiam totius nature create.

46. Obiectio.

Sed contra secundò : accidentia alterantia possunt in quemlibet gradum alterationis, ergo in ultimum; & per consequens, cum ille ultimus corruptus immediatè disponat ad corruptionem substantiæ, vel isto corrupto, immediatè concomitetur corruptio substantiæ, sequitur quòd substantia corrumpetur.

Solvitur ex Scoto. In alteratione nullus est gradus, ad quem necessariò sequitur corruptio formæ alterabilis :

Resp. cum Doctore nostro supra n. 23. Nullus est gradus in alteratione, ad quem necessariò sequatur corruptio formæ substantialis alterabilis : sed ille, qui est proximus in uno alterabili, potest esse non proximus in alio alterabili, loquendo respectu corruptentis, vel generantis intrinseci immediatè se habentis ipsi alteranti. Etsi enim, quòd gradus aliquis quasi proximus illi, qui est impossibilis forma aquæ, induceretur in aquam ab aliquo agente, statim sequeretur corruptio ipsius aquæ, si in illo agente esset forma, per quam posset corrumpere aquam; si autem non sit in illo forma corruptiva aquæ, non corrumpetur forma aquæ ab illo agente; sed forte ab aliquo agente universalis, inducente istam formam, ad quam materia est disposita.

sed ille gradus inducitur à substantia genita, Scotus.

Et si quæras, à quo ergo inducitur ultimus gradus qualitatis impossibilis formæ corrumpendæ? Resp. cum eodem n. 27. ab ipsa substantia genita; non autem ab alterante, ut alterans est, vel à generante, ut generans est.

Scotus.

Vnde (inquit n. 28.) manifesta patet falsitas istius propositionis : Omnis substantia ideo corrumpitur, quia inducitur aliquis gradus impossibilis suæ propriæ qualitati : immo nunquam gradus impossibilis est, nisi in aliqua substantia iam genita, alioquin impossibilia essent simul : nec aliquis gradus inducitur ab alterante, ut alterans est, potest corrumpere substantiam : quia nullam posterius secundum genus, potest esse principium corrumpendi prius secundum genus.

& non ab alterante, ut alterans est.

47.

Et licet substantia generans posset in idem passum eandem formam inducere, utpote habens eandem & æqualem virtutem cum substantia genita; Tamen (inquit nu. 27.) agens, quando habet patiens sibi immediatè coniunctum, tanto ceteris paribus, efficacius & immediatè agit. Si autem ipsummet est susceptivum termini actionis suæ, ut in proposito, ipsum est passum sibi immediatè coniunctum, & per consequens ibi non prevenit generans substantiam genitam : quia non est prius secundum perfectionem ipso; sed tantum duratione : genitum autem est æquale perfectione & immediatè ipsi passo.

Accidentia Eucharistica calefacta recuperant pristinum frigus à solo Deo.

Quando itaque accidentia Eucharistica alterata, v. g. species vini calefactæ, recuperant pristinum frigus, quæ causa istius restorationis? Certè non alia, nisi Deus; si enim forma substantialis vini præsens foret, in eam, & non in accidentia, esset referenda; adeoque illa absente, est referenda in causam primam, quæ circa Eucharistiam supplet omnes defectus substantiæ ad occultandum mysterium.

48.

Hæc pauca ex multis, quæ sedulus Lector videre poterit apud Doctorem Subtilem locis

suprà citatis. Solùm addo explicationem illius communissimi axiomatis : Actio est tantum suppositi, quod, ut notat Scotus hic n. 34. non habetur à Philosopho i. Metaphys. ut ordinariè citatur, sed ibi habentur, quod : Actio est circa singularia; & pro tanto præsent experimentum arti in agendo vel experiri artificis.

Si autem quæritur; Unde ergo locus? Respondet: Est circa singulare ut obiectum: ergo est solus suppositi ut agentis: Si ergo accipitur ista propositio, Actio est suppositi, sumitur aliunde, quam à Philosopho saltem hic:

Ex quocumque verò loco sumatur: Actio tamen est suppositi, ut ultimè denominati ab actione; sed non ut solius denominati ab ipsa. Atque adeo potest convenire formæ; ut denominati propinqui, & etiam ultimi, quando non adest suppositum, quod ultimò possit denominare. Et sic illa propositio, Solus suppositi est agere, breviter exponitur (inquit ille n. 35.) vel alicuius habentis modum suppositi. In hoc autem quòd duo, habere modum suppositi, nihil posterius intelligo ultra essentiam formæ; sed tantum negationem informandi aliquid, quod per istam formam agat.

Agunt itaque qualitates Eucharisticæ eo planè modo, quo ante Consecrationem agebant: sic ut etiam, v. g. species vini, aquam post Consecrationem appositam transmutent in vinum; transmutent, inquam, dispositivè, sicut antè faciebant.

Sed numquid illa pars vini noviter producti erit similiter consecrata? Non credo; quoniam Consecratio præcessit.

Dices; non consecratum mixtum consecrato fit consecratum, ut de oleo habetur cap. 3. Quod in dubijs de Consecratione Ecclesiæ ibi: Nec negamus quin oleum non consecratum, consecrato posito oleo commiseri. Idem est de aqua non benedicta, mixta benedicta: ergo &c.

Respondeo Negando Consequentiam; quia Consecratio Eucharisticæ fit per realem transmutationem, ad quam vis tributa est solis verbis Christi: alia autem Consecratio tantum est moralis, per quamdam denominationem extrinsecam, institutam ab Ecclesiâ, quæ voluit eam fieri, etiam per solum contactum, seu admixtionem cum re benedicta.

Atque huiusmodi consecrationem seu benedictionem haudquaquam negamus illi vino sic noviter producto; sed verissimum existimamus quod dicitur in libro, qui intulatur Ordo Romanus: Vinum non consecratum, sed sanguis Domini commixtum, sanctificatur per omnem modum; non Consecratione sacramentali, sed morali quadam sanctificatione.

Ideoquæ olim erat usus in Ecclesiâ Romana (ut ibidem habetur) miscendi vinum consecratum non consecrato, ut ex illo populus participaret.

Hactenus de actionibus; sed quid dicam de passionibus? Experimur quotidie, quod